

§ 129 **Varhaiskasvatuksen palveluista perittävien asiakasmaksujen perimättä jättäminen niissä tilanteissa, missä henkilöstöpulan vuoksi huoltaja on järjestänyt lapsensa varhaiskasvatuksen muilla tavoin 1.11.2021 alkaen**

HYD/1412/02.05.00.00/2021

Valmistelija	Varhaiskasvatuksen johtaja Rapala Eila p. 040 542 3172
Muut valmistelijat	Palveluohjauksen koordinaattori Laakso Marjukka p. 0400 784 781
Esittelijä	Sivistystoimenjohtaja Halonen Pentti
Valmisteluteksti	Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016) säädetään kunnan järjestämässä päiväkotij- ja perhepäivähoidossa perittävistä maksuista. Muusta kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta ja kunnan tilapäisesti antamasta varhaiskasvatuksesta voidaan periä kunnan päättämä asiakasmaksu. Kunta voi päättää myös lakia laajemmista maksuhyvityksistä.

Hyvinkään kaupungin hallintosäännön mukaan lautakuntien yleinen toimivalta toimialallaan on päättää maksuista ja taksoista sekä palvelujen ja tuotteiden hinnoitteluperiaatteista (§ 31).

Hyvinkäällä lakia paremmista/laajemmista maksuhyvityksistä ohessa muutama esimerkki. Hyvinkäällä opetuslautakunta päätti varhaiskasvatuksen palveluista perittävien asiakasmaksujen alentamisesta koronaviruksen aiheuttamasta pandemiasta johtuvan poissaolon ajalta 18.3.-13.4.2020 (31.3.2020 § 26). Opetuslautakunta päätti 25.8.2020 § 74, että asiakasmaksua ei peritä karanteeniin määrättyltä lapselta tartuntatautilääkärin määräämän karanteenin voimassaoloajalta.

Varhaiskasvatuksen tilannekatsaus

Varhaiskasvatus on jo pitkään kärsinyt maan laajuisesta henkilöstöpulasta. Koko maassa on ollut jo vuosien ajan pulaa erityisesti varhaiskasvatuksen opettajista ja erityisopettajista. Nyt tämä haaste näkyy myös lastenhoitajien saatavuudessa. Henkilöstön rekrytointi sekä pidempiin että lyhempiin määräaikaisiin sijaistuksiin (mm. lomiin ja sairauspoissaoloihin) on hyvin vaikeaa.

Varhaiskasvatuspalveluissa sijaistarpeita aikavälillä 1.1.-2.11.2021 tehtiin yhteensä 1 370. Näistä sijainen saatiin 789 tarpeeseen, joten 65 prosentissa esitetyistä sijaistarpeista saatiin tarve täytettyä. Yhden päivän sijaistarpeita esitettiin yhteensä 620 päivän verran, 1-3 päivän tarpeita 97 päivää, 3-12 päivän tarpeita 37 päivää ja 12-30 päivän tarpeita 10. Pitkiä 30-120 päivää kestäviä tarpeita esitettiin yhteensä 16 ja yli 120 päivän tarpeita 9. Pääsääntöisesti sijaistarpeet keskittyvät lyhyisiin 1-3 päivän poissaoloihin. Hyvinkäällä sijaisvälitys on varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa yhteinen ja siitä vastaa työvoimapalvelut. Sijaisvälityksessä oleva työntekijä voi valita itselleen parhaimmin soveltuvan sijaisuuden joko varhaiskasvatuksesta tai perusopetuksesta niin työajan, työtehtävien kuin palkkauksen suhteen.

Hyvinkään varhaiskasvatuspalvelut on yrittänyt ratkaista henkilöstö- /sijaispulaa monin eri tavoin mm. varhaiskasvatukseen on palkattu 25 vakituista päivähoitoyksikkökohtaista varahenkilöä, sijaisille on järjestetty perehdytystä ja avoimia toimia ja tehtäviä on markkinoitu eri tavoin. Varhaiskasvatuksen ryhmävastajat (14) sijoitetaan tilanteen ja tarpeen mukaan lapsiryhmään ns. suhdeluvun mukaiseen lastenhoitajan tehtävään. Varhaiskasvatuksen avoimet paikat näkyvät avoimna kuntarekryssä jatkuvasti. Myös oppilaitoksiin on laitettu mainoksia tarjoten opiskelijoille mahdollisuuksia tehdä päiväkodeissa sijaisuuksia. Työllisyyspalveluiden kanssa on sovittu, että he voivat sopia oppisopimuksia (lastenhojaaja, lastenhoitaja) varhaiskasvatukseen. Työllisyyspalveluiden kautta sovittuja oppisopimusopiskelijoita ei kuitenkaan voida laskea varhaiskasvatuksen suhdelukuun.

Varhaiskasvatuspalvelut on lähettänyt 1.11.2021 myös huoltajille tiedotteen sijaispulaan liittyen. Tässä tiedotteessa on pyydetty huoltajia ilmoittamaan tarkasti lapsen hoitopäivät ja -ajat sekä mahdolliset poissaolopäivät. Tiedotteen jälkeen kaikissa päiväkodeissa on jaettu huoltajille

hoitoaikalomakkeet, millä huoltajat ilmoittavat aina seuraavan viikon hoitoajat mahdollisimman tarkasti. Tämä mahdollistaisi työvuorojen ja sijaistarpeiden realistisen ja optimaalisen suunnittelun.

Suositus lapsen hoidon järjestämisestä muilla tavoin

Varhaiskasvatuspalvelut pyrkii tekemään kaikki mahdolliset muut toimet ennen kuin huoltajia suositellaan järjestämään lasten hoito muilla tavoin. Tällaisia muita toimia ovat sijaisvälitykseen esitetty sijaistarve, henkilöstön siirtäminen muista päiväkodeista, päiväkodin aukioloajan supistaminen, palvelujen ja/tai toimintojen yhdistäminen ja/tai sulkeminen. Mikäli käytössä olevista muista toimista huolimatta päiväkodin johtaja ei saa suhdeluvun mukaista henkilöstöä yksikköön, eikä näin ollen lapsille voida taata turvallista varhaiskasvatuspäivää, päiväkodin johtaja joutuu äärimmäisenä keinona suosittelemaan huoltajille lapsen hoidon järjestelyitä muilla tavoin.

Lapsen hoidon järjestäminen muilla tavoin saattaa aiheuttaa huoltajille lisäkustannuksia. Asiaksmaksun perimättä jättäminen ajalta, kun varhaiskasvatuspalvelut ei pysty tarjoamaan lapselle turvallista varhaiskasvatuspäivää, tukee perheen taloudellista tilannetta ja mahdollisesti helpottaa lapsen hoidon järjestelypäätöstä.

Esitys

Opetuslautakunta päättää, että asiakasmaksua ei peritä niiltä päiviltä, kun päiväkodin johtaja ilmoittaa henkilöstövajeesta ja huoltaja vastaa siihen kirjallisesti (sähköpostilla tai tekstiviestillä) pystyvänsä järjestämään lapsen hoidon muilla tavoin. Huoltajan tulee tehdä ilmoitus päiväkodin johtajan ilmoittamaan aikaan mennessä, takautuvia ilmoituksia ei huomioida.

Asiaksmaksuhyvityskäytäntö otetaan käyttöön takautuvasti 1.11.2021 alkaen.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Täytäntöönpano

Toimenpiteitä varten

Varhaiskasvatuksen asiakassihteerit
Varhaiskasvatus vapa

Tiedoksi

päiväkodin johtajat ja varajohtajat
yksityinen ja ostopalvelu varhaiskasvatus (Marjukka Laakson välityksellä)
talouspalvelut
tarkastustoimi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus